

Vendim nr. 198, datë 15.06.2026

Kolegji i Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë, i përbërë nga:

Marsida Xhaferllari, Kryesuese

Ilir Toska, Anëtar

Genti Ibrahim, Anëtar

në datën 15.06.2026 mori në shqyrtim paraprak kërkesën nr. 17 (E) 2026 të Regjistrimit Themeltar, që i përket:

KËRKUES: EMANUEL GJURA, përfaqësuar nga avokati Arjan Qafa, me akt përfaqësimi.

OBJEKTI: Shfuqizimi i vendimeve nr. 12, datë 03.02.2021 të Gjykatës së Posaçme të Shkallës së Parë për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar; nr. 23, datë 15.04.2022 të Gjykatës së Posaçme të Apelit për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar; nr. 00-2025-1657 (262), datë 06.11.2025 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, si të papajtueshme me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë.

BAZA LIGJORE: Nenet 4, 29, 30, 31, 33, 42, 131, pika 1, shkronja “f”, dhe 134, pikat 1, shkronja “i”, dhe 2, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë (*Kushtetuta*); neni 6 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (*KEDNJ*), si dhe neni 4 i Protokollit nr. 7 të saj; nenet 27 e vijues, 28, 45, pika 1, 47, 49, 50, 51, 71 e 71/a e 71/b të ligjit nr. 8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar (*Ligji Organik i Gjykatës*).

Kolegji i Gjykatës Kushtetuese (*Kolegji*), pasi dëgjoi relatorin e çështjes Genti Ibrahim, shqyrtoi kërkesën, dokumentet shoqëruese të saj, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

V Ë R E N:

I

Rrethanat e çështjes

1. Bazuar në informacionin e përcjellë nga Komisariati i Policisë Kavajë, Prokuroria pranë Gjykatës së Shkallës së Parë për Krime të Rënda (*Prokuroria për Krime të Rënda*) ka regjistruar procedimin penal nr. 339 të vitit 2016 (*procedimi penal nr. 339/2016*) për kryerjen nga disa shtetas të veprës penale “Trafikimi i narkotikëve” në bashkëpunim, të parashikuar nga neni 283/a, paragrafi i dytë, i Kodit Penal (*KP*). Në kuadër të hetimeve për këtë veprë, kjo prokurori ka vënë në përgjim komunikimet elektronike të shtetasve të dyshuar, nga të cilat kanë rezultuar të dhëna se një prej tyre (shtetasi Gj.N.) ishte i përfshirë në një tjetër veprimtari të organizuar, e cila ushtrohej prej tij në bashkëpunim me persona të tjerë. Kjo veprimtari konsistonte në përvetësimin, përmes falsifikimit të dokumenteve, formularëve e vulave, të pronave shtetërore të ndodhura në zonat bregdetare Ishull-Shëngjin, Ishull-Lezhë, Mali i Shëngjinit dhe Mali i Rencit.

2. Më pas Prokuroria për Krime të Rënda ka bashkuar në këtë procedim edhe procedimin penal nr. 250 të regjistruar prej saj në vitin 2018 për kryerjen e veprave penale “Falsifikimi i dokumenteve”, “Falsifikimi i vulave, i stampave ose i formularëve”, në formën e grupit të strukturuar kriminal, “Grupi i strukturuar kriminal”, “Kryerja e veprës penale nga organizata dhe grupi i strukturuar kriminal”, të parashikuara nga nenet 186, 190, 333/a dhe 334 të KP-së. Ky procedim ishte regjistruar prej saj bazuar në aktet e dërguara nga Prokuroria pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Lezhë për kryerjen e veprave penale “Falsifikimi i dokumenteve” dhe “Shpërdorimi i detyrës”, të parashikuara nga nenet 186 dhe 248 të KP-së.

3. Në vijim, Prokuroria për Krime të Rënda ka vendosur ndarjen e procedimit penal nr. 339/2016 në nënprocedimin nr. 339/7 të vitit 2016 ndaj disa shtetasve, ndër ta edhe kërkuesi, të cilin e ka akuzuar për kryerjen e veprave penale “Falsifikimi i dokumenteve” në bashkëpunim, në formën e posaçme të grupit të strukturuar kriminal “Shpërdorimi i tokës” në bashkëpunim, “Pastrimi i produkteve të veprës penale ose i veprimtarisë kriminale”, “Grupi i strukturuar kriminal”, “Kryerja e veprave penale nga organizata kriminale dhe grupi i strukturuar kriminal”,

të parashikuara nga nenet 186, paragrafi i tretë, 28, pika 4, 199, 25, 287, shkronja “a”, 333/a, paragrafi i dytë, dhe 334, pika 1, të KP-së.

4. Në përfundim të hetimeve, Prokuroria për Krime të Rënda i është drejtuar Gjykatës së Shkallës së Parë për Krime të Rënda me kërkesë për dërgimin në gjyq të procedimit penal nr. 339/7 të vitit 2016 në ngarkim të kërkuesit dhe disa të bashkëpandehurve të tjerë, kërkesë e cila është miratuar nga gjykata me përjashtim të një të pandehuri, për të cilin ajo ka pushuar akuzën.

5. Në vijim, në zbatim të vendimeve të Këshillit të Lartë të Prokurorisë dhe Këshillit të Lartë Gjyqësor, Prokuroria për Krime të Rënda dhe gjykatat për krime të rënda janë emëruar respektivisht Prokuroria e Posaçme kundër Korrupsionit dhe Krimit të Organizuar (*Prokuroria e Posaçme*), Gjykata e Shkallës së Parë kundër Korrupsionit e Krimit të Organizuar (*GJKKO-ja e Shkallës së Parë*) dhe Gjykata e Apelit për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar (*GJKKKO-ja e Apelit*).

6. Në datën 25.09.2020 GJKKO-ja e Shkallës së Parë ka pranuar kërkesën e të pandehurve, përfshirë atë të kërkuesit, për të proceduar me ritin e gjykimit të shkurtuar dhe, në përfundim të gjykimit, me vendimin nr. 12, datë 03.02.2021, e ka deklaruar kërkuesin fajtor për veprat penale “Falsifikimi i dokumenteve”, të kryer në bashkëpunim, në formën e grupit të strukturuar kriminal, “Pastrimi i produkteve të veprës penale ose i veprimtarisë kriminale”, “Grupi i strukturuar kriminal”, të parashikuara nga nenet 186, paragrafi i parë, 28, pika 4, në lidhje me nenin 334, pika 1, 287, shkronja “a”, dhe 333/a, paragrafi i dytë, të KP-së, ndërsa e ka deklaruar të pafajshëm për veprën penale “Shpërdorimi i tokës”, të kryer në bashkëpunim, të parashikuar nga nenet 199 e 25 të KP-së, duke e dënuar përfundimisht, në bashkim të dënimeve e në aplikim të nenit 406, pika 1, të Kodit të Procedurës Penale (*KPP*), me 4 vjet e 8 muaj burgim. Kundër këtij vendimi kanë paraqitur ankim kërkuesi, Prokuroria e Posaçme dhe të bashkëpandehurit e tjerë.

7. Me vendimin nr. 23, datë 15.04.2022, GJKKO-ja e Apelit ka lënë në fuqi vendimin e GJKKKO-së së Shkallës së Parë në lidhje me dënimin e kërkuesit për veprat penale të falsifikimit të dokumenteve, të kryer në bashkëpunim, në formën e grupit të strukturuar kriminal, pastrimit të produkteve të veprës penale ose të veprimtarisë kriminale dhe grupit të strukturuar kriminal, ndërsa e ka ndryshuar atë, në pjesën që ka deklaruar kërkuesin të pafajshëm për veprën penale të shpërdorimit të tokës, të kryer në bashkëpunim, duke e deklaruar fajtor edhe për këtë vepër e duke e dënuar përfundimisht, në bashkim të dënimeve e në aplikim të nenit 406, pika 1, të KPP-së, me

6 vjet burgim. Kundër këtij vendimi kanë ushtruar rekurs kërkuesi dhe të bashkëpandehurit e tjerë.

8. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2025-1657 (262), datë 06.11.2025, ka lënë në fuqi vendimin e GJKKO-së së Apelit, me arsyetimin se ajo u kishte dhënë përgjigje pretendimeve të kërkuesit, duke bërë analizë të detajuar të provave dhe konkluzioneve lidhur me to.

9. Në datën 31.03.2026 kërkuesi i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese (*Gjykata*) me ankim kushtetues individual, duke kërkuar shfuqizimin si antikushtetues të vendimeve gjyqësore penale, në pjesën që e kanë deklaruar fajtor dhe dënuar atë.

II

Pretendimet e kërkuesit

10. **Kërkuesi**, në mënyrë të përmbledhur, ka pretenduar se i janë cenuar:

10.1. *Parimi i prezumimit të pafajësisë*, i garantuar nga neni 30 i Kushtetutës, pasi gjykatat nuk kanë përcaktuar fajësinë e tij tej çdo dyshimi të arsyeshëm, ndërkohë që ia kanë kaluar atij barrën e provës. Përgjimet telefonike nuk përmbajnë referime veprimesh konkrete kriminale e nuk provojnë falsifikimin e dokumenteve ose bashkëpunimin kriminal, ndërsa konkluzionet për ekzistencën e organizimit në formën e grupit të strukturuar kriminal nuk janë provuar në drejtim të elementeve që karakterizojnë këtë veprë, konkretisht ekzistencës së një marrëveshjeje paraprake, organizimit të qëndrueshëm, ndarjes së roleve dhe qëllimit të përbashkët kriminal. Gjykata e Lartë është kufizuar në konstatime deklarative se fajësia e tij provohej nga provat e administruara dhe se vendimet e gjykatave të faktit mbështeteshin në ligj e në prova, pa analizuar në mënyrë konkrete ekzistencën e elementeve të veprës penale. Në kundërshtim nga sa gjykatat kanë vlerësuar, problematikat e konstatuara i përkasin periudhës përpara ushtrimit prej tij të funksionit të noterit.

10.2. *E drejta për proces të rregullt ligjor*, e garantuar nga neni 42 i Kushtetutës, në drejtim të:

10.2.1. *Së drejtës për t'u dëgjuar e për t'u mbrojtur dhe parimit të barazisë së armëve e të kontradiktoritetit*, pasi organi i ndjekjes penale nuk ka ndërmarrë asnjë veprim hetimor ndaj e tij e nuk e ka marrë në pyetje. Ky organ, pa dhënë arsye, nuk ka

pranuar të administrojë provat në favor të tij, të cilat nuk janë analizuar as nga gjykatat.

10.2.2. *Standardit të arsytimit të vendimit gjyqësor të lidhur me të drejtën e aksesit*, pasi gjykata e apelit nuk ka kryer analizë individuale të provave, nuk ka shpjeguar sesi ka arritur në përfundimin e të provuarit të fajësisë dhe nuk ka arsyetuar për pretendimet e tij për interpretimin e gabuar të përgjimeve telefonike, ndërsa vendimi i saj përmban kundërthënie. Po kështu, Gjykata e Lartë nuk ka analizuar ekzistencën ose jo të dashjes direkte dhe qëllimit për përfitim të paligjshëm, dhe nuk u ka dhënë përgjigje pretendimeve të tij se përfitimi i pronave i përkiste një periudhe përpara ushtrimit nga ai të detyrës së noterit. Ajo nuk ka ushtruar rolin e saj rishikues, duke mos u dhënë përgjigje pretendimeve të parashtruara në rekurs për cenimin e së drejtës së mbrojtjes, së drejtës për t'u dëgjuar dhe parimit të barazisë së armëve, si rrjedhojë e mungesës së veprimeve hetimore, mosmarrjes në pyetje gjatë fazës së hetimit paraprak e refuzimit të marrjes së provave në favor të tij, si dhe të standardit të arsytimit të vendimit gjyqësor, në drejtim të përcaktimit të elementeve të veprave penale, për të cilat ai është deklaruar fajtor, e në veçanti të veprës penale “Grupi i strukturuar kriminal”, lidhjes shkakësore ndërmjet veprimeve të tij e pasojës penale, akteve konkrete që ka falsifikuar, mënyrës së kryerjes së falsifikimit, kohës e autorësisë, si dhe cenimit të parimit të barazisë përpara ligjit. Vendimi i Gjykatës së Lartë është arsyetuar në mënyrë të përgjithshme, pa bërë analizë të individualizuar të veprimeve ose të elementeve përbërëse të veprave penale për të cilat është gjetur fajtor. Për të arritur në një përfundim mbi fajësinë kjo gjykatë duhej të analizonte edhe gjendjen psikike të kërkuesit e qëllimin e kryerjes së veprimeve.

10.3. *Parimi i barazisë përpara ligjit*, për shkak të: i) ndarjes së procedimit të tij penal nga procedimi i punonjësve të Zyrës Vendore të Regjistrimit të Pasurive të Paluajtshme, Lezhë (ZVRPP), i cili i ka kaluar për kompetencë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Lezhë dhe më pas është pushuar; procedimi i familjarëve të Gj.N., i cili është pushuar, si dhe procedimi i të pandehurit A.N., për të cilin është tërhequr akuza; ii) qëndrimit të kundërt të mbajtur nga Gjykata e Lartë në vendimin nr. 00-2025-1177 (182), datë 15.07.2025.

III

Vlerësimi i Kolegjit

A. Për legjitimimin e kërkuarit

11. Çështja e legjitimitetit (*locus standi*) është një ndër aspektet kryesore që lidhet me nisjen e një procesi kushtetues. Sipas neneve 131, pika 1, shkronja “f”, dhe 134, pikat 1, shkronja “i”, dhe 2, të Kushtetutës, si dhe nenit 71 të Ligjit Organik të Gjykatës, çdo individ, person fizik ose juridik, subjekt i së drejtës private dhe publike, mund të vërë në lëvizje Gjykatën për gjykimin përfundimtar të ankesave kundër çdo akti të pushtetit publik ose vendimi gjyqësor, që cenon të drejtat dhe liritë themelore të garantuara në Kushtetutë. Ankimi kushtetues individual, në çdo rast, duhet të plotësojë kriteret kumulative të nenit 71/a të Ligjit Organik të Gjykatës, që lidhen me shterimin e mjeteve juridike efektive, afatin e paraqitjes së kërkesës, pasojat negative të pësuar në mënyrë të drejtpërdrejtë e reale, mundësinë për rivendosjen e së drejtës së shkelur, si dhe rregullimet e veçanta ligjore të shqyrtimit paraprak të kërkesës.

12. Kërkuari, si individ, legjitimohet *ratione personae*, në kuptim të neneve 131, pika 1, shkronja “f”, dhe 134, pika 1, shkronja “i”, të Kushtetutës, pasi ka qenë palë në procesin gjyqësor penal ndaj të cilit ka ngritur pretendime, për rrjedhojë ka interes të drejtpërdrejtë në çështjen e parashtruar. Po kështu, ai e plotëson edhe kriterin e shterimit të mjeteve juridike efektive, në kuptim të nenit 131, pika 1, shkronja “f”, të Kushtetutës, pasi pretendimet e ngritura në këtë Gjykatë i ka parashtruar më parë, në formë e substancë, në gjykatat e zakonshme, për rrjedhojë për to nuk kanë mjete të tjera juridike në dispozicion përveç paraqitjes së ankimit kushtetues individual. Kërkuari legjitimohet edhe *ratione temporis*, në kuptim të nenit 71/a, pika 1, shkronja “b”, të Ligjit Organik të Gjykatës, pasi vendimi më i fundit në kohë i kundërshtuar, ai i Gjykatës së Lartë, i është njoftuar mbrojtësit të tij në datën 18.12.2025, ndërsa kërkesa është paraqitur në Gjykatë në datën 31.03.2026, pra brenda afatit ligjor 4-mujor.

13. Në lidhje me legjitimimin *ratione materiae*, kërkuari ka pretenduar cenimin e parimit të *prezumimit të pafajësisë, së drejtës për proces të rregullt ligjor* (në aspekt të së drejtës për t’u dëgjuar e për t’u mbrojtur, parimit të barazisë së armëve e të kontradiktoritetit dhe të standardit të arsyetimit të vendimit gjyqësor të lidhur me të drejtën e aksesit), si dhe *parimit të barazisë përpara ligjit*, të garantuara nga nenet 30, 42, 142, pika 1, dhe 18 të Kushtetutës.

14. Kërkuesi ka pretenduar cenimin e *së drejtës për t'u dëgjuar e për t'u mbrojtur dhe parimit të barazisë së armëve e të kontradiktoritetit*, me argumentin se organi i ndjekjes penale nuk ka ndërmarrë asnjë veprim hetimor ndaj tij, nuk e ka marrë në pyetje dhe nuk ka pranuar të administrojë provat në favor të tij, të cilat nuk janë analizuar as nga gjykatat.

15. Për sa i takon këtij pretendimi, Kolegji vëren se, me kërkesë të kërkuesit, shqyrtimi i çështjes në gjykatat e zakonshme është zhvilluar përmes ritit të gjykimit të shkurtuar, i cili, ashtu siç është pranuar nga jurisprudenca kushtetuese, konsiston në heqjen dorë në mënyrë të vullnetshme dhe të shprehur nga ana e të pandehurit nga disa aspekte themelore të së drejtës për një proces të rregullt ligjor, të tilla, si, parimi i barazisë së armëve dhe ai i formimit të provës në kontradiktoritet, në këmbim të një sërë avantazhesh që atij i garantohen nga legjislacioni i brendshëm, pra për të përfituar një ulje të dënimit (*shih vendimin nr. 4, datë 10.02.2012 të Gjykatës Kushtetuese*). Në këtë kontekst, në kushtet kur kërkuesi ka pranuar me vullnetin e tij këtë lloj gjykimi, duke hequr dorë nga një sërë garancish procedurale, përfshirë edhe ato për formimin e provës në kontradiktoritet, Kolegji vlerëson se pretendimi që organi hetimor nuk ka ndërmarrë veprime hetimore, nuk e ka marrë në pyetje e nuk ka administruar provat në favor të tij, të cilat nuk janë analizuar as nga gjykatat, është haptazi i pabazuar.

16. Po kështu, në ankimin kushtetues individual kërkuesi ka pretenduar cenimin e *parimit të barazisë përpara ligjit*, duke parashtruar si shkaqe: (i) ndarjen e procedimit penal ndaj tij nga procedime të tjera dhe pushimin ose mosfillimin e këtyre të fundit, si dhe (ii) qëndrimin e kundërt të Gjykatës së Lartë në tjetër vendim.

17. Gjykata në jurisprudencën e saj, për nenin 18 të Kushtetutës, ka pohuar se barazia në ligj dhe përpara ligjit kërkon zgjidhje të njëjta për individë në kushte të njëjta, ose zgjidhje të ndryshme për individë në kushte objektivisht të ndryshme. Ky parim nuk do të thotë që të ketë zgjidhje të njëjta për individë ose kategori personash që janë në kushte objektivisht të ndryshme, por presupozon barazinë e individëve që janë në kushte të barabarta dhe vetëm në raste përjashtimore, për shkaqe të arsyeshme e objektive, mund të përliqet trajtimi i ndryshëm i kategorive të caktuara që përfitojnë nga kjo e drejtë (*shih vendimet nr. 27, datë 29.06.2021; nr. 10, datë 29.02.2016; nr. 48, datë 15.11.2013 të Gjykatës Kushtetuese*).

18. Në kuadër të kësaj jurisprudence, për sa i përket shkakut të parë, ndarjes së procedimit të tij penal nga procedime të tjera dhe pushimit ose mosfillimit të këtyre të fundit, Kolegji vë në dukje se procedimi penal fillestar nr. 339/2016 është iniciuar ndaj një numri të konsiderueshëm

personash, të dyshuar për kryerjen e veprës penale “Trafikimi i narkotikëve”, duke u ndarë në vijim në nënprocedimin penal nr. 339/7 të vitit 2016 në ngarkim të kërkuesit dhe 13 shtetasve të tjerë, të dyshuar për kryerjen e veprave penale të parashikuara nga nenet 186, 28, pika 4, 199, 25, 333/a, 334 etj., të KP-së. Bazuar në kërkesën e organit të akuzës, ky nënprocedim i ka kaluar në vijim për shqyrtim GJKKO-së së Shkallës së Parë, e cila, në kushtet e pamundësisë së njoftimit të një të pandehuri, si dhe për shkak të mospasjes së kompetencës lëndore për shqyrtimin e çështjes në ngarkim të të pandehurit A.N., ka bërë ndarjen e çështjes në ngarkim të këtyre personave, duke vijuar gjykimin për akuzën në ngarkim të kërkuesit e të 10 të pandehurve të tjerë. Kolegji evidenton se procedimi penal i nisur nga organi i ndjekjes penale ka qenë kompleks, si për shkak të tërësisë së fakteve objekt hetimi, ashtu edhe për shkak të numrit të lartë të personave të dyshuar, çka nuk përjashton mundësinë që, për disa prej të pandehurve, provat e mbledhura nga organi i akuzës të kenë qenë të pamjaftueshme për të provuar fajësinë përtej çdo dyshimi të arsyeshëm, duke çuar në këtë mënyrë në mosfillimin ose pushimin e çështje penale ndaj ndonjërit prej të pandehurve, pra në përfundime të ndryshme nga ato për kërkuesin. Në këtë kontekst, Kolegji vlerëson se pretendimi i kërkuesit për cenimin e parimit të barazisë përpara ligjit, për shkak të ndarjes së procedimit të tij penal nga procedime të tjera dhe pushimit ose mosfillimit të këtyre të fundit, është haptazi i pabazuar.

19. Për sa i përket shkakut të dytë, qëndrimit të ndryshëm të Gjykatës së Lartë në një tjetër çështje, Kolegji sjell në vëmendje jurisprudencën kushtetuese, sipas së cilës, fakti që gjykatat e zakonshme kanë vendosur ndryshe në një rast të ngjashëm, në vetvete nuk mund të justifikojë *a priori* pretendimet e individit, pasi mënyra e zgjidhjes së çështjes dhe e zbatimit të ligjit është e drejtë e çdo gjykate, për sa kohë çdo çështje konkrete është specifike dhe ka individualitetin e saj, harmonizuar edhe me rrethana, faktorë, motive ose prova gjyqësore, të cilat nuk mund të jenë të njëjta (*shih vendimet nr. 67, datë 05.11.2025; nr. 19, datë 21.03.2024; nr. 17, datë 23.03.2023 të Gjykatës Kushtetuese*).

20. Në rastin konkret, Kolegji evidenton se në mbështetje të pretendimit për cenimin e parimit të barazisë përpara ligjit kërkuesi i është referuar qëndrimit të mbajtur nga Gjykata e Lartë në vendimin nr. 00-2025-1177 (182), datë 15.07.2025 të saj. Në analizë të këtij vendimi, Kolegji vëren se objekt i gjykimit ka qenë rekursi i ushtruar nga organi i ndjekjes penale kundër vendimit të gjykatës së apelit, që kishte deklaruar të pafajshëm të pandehurin për veprën penale të trafikimit të lëndëve narkotike, me argumentin se provat (dorëzimi i kontrolluar) ishin marrë në kundërshtim

me ligjin. Sipas Gjykatës së Lartë, gjykata e apelit kishte interpretuar në mënyrë të gabuar dispozitat procedurale dhe nuk kishte bërë vlerësim të plotë e tërësor të provave. Ndërsa në çështjen objekt shqyrtimi Gjykata e Lartë ka analizuar pretendimet e ngritura nga kërkuesi në rekurs kundrejt qëndrimit të gjykatës së apelit për deklarimin e tij fajtor bazuar në provat e paraqitura në gjykim nga palët.

21. Në vlerësim të të dyja vendimmarrjeve, Kolegji vëren se ato bëjnë fjalë për rrethana, faktorë, motive dhe prova gjyqësore tërësisht të ndryshme, pra për fakte dhe situata të ndryshme juridike. Në këtë kontekst, për sa kohë që nuk bëhet fjalë për individë në kushte të njëjta, Kolegji çmon se pretendimet e kërkuesit për cenimin e parimit të barazisë përpara ligjit, si rrjedhojë e qëndrimit të ndryshëm të Gjykatës së Lartë në tjetër çështje, janë haptazi të pabazuara.

22. Në ankimin kushtetues individual kërkuesi ka pretenduar gjithashtu cenimin e parimit të prezumimit të pafajësisë, si dhe së drejtës për proces të rregullt ligjor në drejtim të standardit të arsyetimit të vendimit gjyqësor të lidhur me të drejtën e aksesit. Duke pasur parasysh argumentet në themel të këtyre pretendimeve, Kolegji çmon t'i trajtojë ato së bashku në drejtim të parimit të prezumimit të pafajësisë të lidhur me standardin e arsyetimit të vendimit gjyqësor.

B. Për pretendimin e cenimit të parimit të prezumimit të pafajësisë të lidhur me standardin e arsyetimit të vendimit gjyqësor

23. Kërkuesi ka pretenduar se gjykatat nuk kanë përcaktuar fajësinë e tij tej çdo dyshimi të arsyeshëm, ndërsa i kanë kaluar atij barrën e provës. Përgjimet telefonike nuk përmbajnë referime veprimesh konkrete kriminale e nuk provojnë falsifikimin e dokumenteve ose bashkëpunimin kriminal, ndërsa konkluzionet për ekzistencën e organizimit në formën e grupit të strukturuar kriminal nuk janë provuar në drejtim të elementeve që karakterizojnë këtë vepër. Po sipas tij, gjykata e apelit nuk ka kryer analizën e provave, ndërsa Gjykata e Lartë nuk ka analizuar ekzistencën ose jo të dashjes direkte dhe qëllimit për përfitim të paligjshëm, si dhe nuk u ka dhënë përgjigje pretendimeve të ngritura nga ai në rekurs. Vendimi i kësaj të fundit është arsyetuar në mënyrë të përgjithshme, pa bërë analizë të individualizuar të elementeve përbërëse të veprave penale për të cilat ai është gjetur fajtor.

24. Sipas nenit 30 të Kushtetutës, kushdo quhet i pafajshëm përderisa nuk i është provuar fajësia me vendim gjyqësor të formës së prerë. Në jurisprudencën e saj Gjykata ka theksuar se, në rastin e gjyimit penal, parimi i prezumimit të pafajësisë është një nga elementet përbërëse të

procesit të rregullt ligjor. Ai kërkon që deklarimi i fajësisë të të pandehurit të bëhet nga gjykata vetëm pas një shqyrtimi të plotë të çështjes. Asnjë masë që barazohet me dënimin nuk mund të jepet ndaj një të pandehuri pa u provuar fajësia e tij përtej çdo dyshimi të arsyeshëm (*shih vendimet nr. 27, datë 29.04.2025; nr. 20, datë 03.04.2024; nr. 4, datë 21.02.2022 të Gjykatës Kushtetuese*). Gjykatat e zakonshme nuk duhet ta fillojnë procesin me bindjen se i pandehuri ka kryer krimin për të cilin akuzohet. Barra e provës i takon palës akuzuese dhe çdo dyshim duhet të shkojë në favor të të pandehurit. Gjykatat duhet ta mbështesin vendimin në prova të drejtpërdrejta dhe të tërthorta që duhet të provohen nga akuza. Ato janë të detyruara të përcaktojnë faktet e çështjes, të rëndësishme për vlerësimin e përgjegjësisë ligjore të të akuzuarit, sa më qartë dhe saktë të jetë e mundur dhe nuk mund t'i paraqesin ato thjesht si aludime ose dyshime (*shih vendimet nr. 26, datë 29.04.2025; nr. 38, datë 12.07.2023; nr. 12, datë 24.04.2018 të Gjykatës Kushtetuese*).

25. Gjykata ka theksuar gjithashtu se e drejta për një proces të rregullt ligjor përfshin edhe të drejtën për të pasur një vendim gjyqësor të arsyetuar, që i garantohet individit nga nenet 42 dhe 142, pika 1, të Kushtetutës. Arsyetimi i vendimeve është element thelbësor i një vendimi të drejtë. Funkcioni i një vendimi të arsyetuar është t'u tregojë palëve që ato janë dëgjuar, si dhe u jep mundësinë atyre ta kundërshtojnë atë. Vendimi duhet të mbështetet vetëm mbi faktet që janë paraqitur gjatë procesit gjyqësor dhe duhet të përmbajë bazën ligjore, analizën e provave dhe mënyrën e zgjidhjes së mosmarrëveshjes. Arsyetimi duhet domosdoshmërisht të plotësojë kriteret minimale ligjore të përcaktuara dhe të mos ketë të meta të tilla serioze që cenojnë standardin e vendimit gjyqësor të arsyetuar (*shih vendimet nr. 70, datë 15.10.2024; nr. 8, datë 20.02.2024; nr. 67, datë 10.11.2017 të Gjykatës Kushtetuese*).

26. Në këndvështrim të kësaj jurisprudence kushtetuese, Kolegji do të analizojë në vijim nëse gjykatat e juridiksionit të zakonshëm i kanë kaluar kërkuesit barrën e provës, nëse kanë provuar fajësinë e tij përtej çdo dyshimi të arsyeshëm, si dhe nëse ato kanë përmbushur detyrimin për të dhënë një arsyetim të plotë dhe bindës për pretendimet e parashtruara nga kërkuesi në këtë drejtim përkundrejt fakteve të rezultuara gjatë gjykimit.

27. Në rastin konkret, rezulton se Prokuroria e Posaçme ka dërguar në gjyq çështjen penale në ngarkim të kërkuesit, duke e akuzuar atë për kryerjen e veprave penale të falsifikimit të dokumenteve, në bashkëpunim, në formën e posaçme të grupit të strukturuar kriminal, shpërdorimi i tokës, në bashkëpunim, pastrimi i produkteve të veprës penale ose i veprimtarisë kriminale, grupi i strukturuar kriminal, kryerja e veprave penale nga organizata kriminale dhe

grupi i strukturuar kriminal. Në fillim të procesit gjyqësor kërkuesi ka pranuar gjykimin e çështjes përmes rritit të gjykimin të shkurtuar, duke hequr dorë nga disa aspekte të së drejtës për proces të rregullt ligjor që ofron gjykimin i zakonshëm.

28. GJKKO-ja e Shkallës së Parë ka marrë në shqyrtim provat e mbledhura gjatë hetimit nga organi i akuzës, të tilla, si: deklaratimet e personave që kishin dijeni për veprat penale, deklaratimet e të pandehurve, transkriptimet e përgjimeve të realizuara gjatë hetimit të procedimit në fjalë, aktet e këqyrjeve e sekuestreimeve, provat dokumente dhe aktet e ekspertimit grafik të kryera ndaj dokumenteve. Në analizë të tyre, gjykata ka vënë në dukje se nga: deklaratimet e shtetasit N.K.B., sipas të cilit kërkuesi e ka orientuar për nënshkrimin e një letre në bankë, për përmbajtjen e së cilës nuk kishte dijeni; deklaratimet e shtetasit G.Z., sipas të cilit veprimet noteriale të kryera nga shtetasi A.M. në zyrën e kërkuesit janë bërë pa prokurë të posaçme të tij; deklaratimet e shtetases H.Z., sipas së cilës ajo ka nënshkruar në prani të kërkuesit pa qenë informuar për përmbajtjen e akteve që ka nënshkruar; deklaratimet e shtetasit A.K., sipas të cilit kërkuesi e ka siguruar se veprimet e kryera pa prokurë nga shtetasi A.M. nuk paraqisnin problematika; deklaratimet e shtetases Gj.B., punonjëse e Bashkisë së Lezhës, sipas së cilës kërkuesi i ka kërkuar disa herë të kalonte dosje të parregullta; deklaratimet e shtetasit P.P., sipas të cilit, në momentin e nënshkrimit të një deklarate noteriale, kërkuesi i ka dhënë një kopje pa numër të një akti të marrjes së tokës në pronësi për një sipërfaqe toke 30.000 m²; akti noterial “Kontratë dhurimi” nr. 872 rep., nr. 585 kol., datë 07.04.2017, i hartuar nga kërkuesi, përmes të cilit i pandehuri Gj.N. i dhuronte vetes pasuri; akti noterial “Kontratë dhurimi” nr. 357 rep., nr. 274 kol., datë 05.02.2018, i hartuar nga kërkuesi, përmes të cilit shtetasi A.M. i dhuronte vetes pasuri; akti noterial i dhurimit nr. 222 rep., nr. 173 kol., datë 23.01.2018, i hartuar nga kërkuesi, përmes të cilit shtetasi G.Z. i dhuronte vetes pasuri; akti noterial “Kontratë dhurimi” nr. 121 rep., nr. 100 kol., datë 12.01.2018, i hartuar nga kërkuesi, përmes të cilit pasuri e përfituar përmes falsifikimit i ka kaluar tjetër shtetasi; aktet e tjetërsimit të pasurive 98/1E dhe 99/1-A të shtetasit N.K.B. të kryera nga kërkuesi; përgjimet e komunikimeve të kërkuesit me të pandehurin Gj.N., nga të cilat rezultonte se kërkuesi kishte luajtur rol aktiv në kryerjen e veprimeve kriminale; përfitoheshin të dhëna që provonin tej çdo dyshimi të arsyeshëm se kërkuesi jo vetëm kishte bashkëpunuar me të pandehur të tjerë, por kishte dhënë edhe kontributin e tij personal në grupin e strukturuar kriminal për maksimizimin e përfitimeve pronësore e monetare të grupit.

29. Sipas GJKKO-së së Shkallës së Parë, përmes falsifikimit të dokumenteve të pronësisë dhe atyre të regjistrimit të pasurive shtetërore të tjetërsuara, kërkuesi kishte ndryshuar së bashku me të tjerë regjimin juridik të tokave/zërin kadastral të tyre, si dhe ishte kujdesur për moszbulimin e veprimeve të falsifikimit. Duke vepruar në rolin e ndihmësit, në datën 17.11.2017 ai i kishte kërkuar ndarjen e pasurisë nr. 2/82 e nr. 2/83 në emër të të pandehurit G.Z., të përfituar me dokumente të falsifikuara. Po kështu, ai i kishte dhënë këshilla të pandehurit tjetër Gj.N. gjatë veprimtarisë së falsifikimit të dokumenteve e të vulave dhe kishte përpiluar dokumente publike, kontrata fiktive të pasurive të përfituara në mënyrë të kundërligjshme, në dijeni të plotë të falsitetit tërësor të akteve të fitimit të pronësisë, në shkelje të ligjit për noterinë dhe parimeve të detyrës së tij. Në interpretim të llojeve të falsifikimit (material dhe intelektual) dhe të neneve 186 e 190 të KP-së, për të cilat ka evidentuar se përfshijnë edhe dokumentet private të përpiluara nga funksionarë publikë, e penalizojnë si sjelljen e veprimet të atij që i krijon, ashtu edhe të atij që përdor vulat, stampat e formularët, gjykata ka konkluduar se me veprime aktive kërkuesi kishte përpiluar kontrata të tjetërsimit të pasurive shtetërore të përfituara në kundërshtim me ligjin, duke vepruar në kuadër të grupit të strukturuar kriminal në pastrimin e pasurive, veprim ky të cilin neni 278 i KP-së nuk e lidhte patjetër me autorin e veprës “mëmë”. Pretendimet e kërkuesit se veprimet e kundërligjshme ishin kryer nga të tjerë, përpara se ai të fillonte të ushtronte detyrën e noterit, ishin të pabazuara, pasi grupi i strukturuar kriminal kishte qenë aktiv në periudhën 2016-2018 dhe kërkuesi ishte bërë pjesë e tij. Nga ana tjetër, gjykata ka vlerësuar se nuk provohej në nivelin e dyshimit të arsyeshëm se kërkuesi kishte kryer i vetëm ose në bashkëpunim kundërvajtjen penale të parashikuar nga neni 199 në lidhje me nenin 25 të KP-së. Në përfundim, duke mbajtur në konsideratë edhe rrezikshmërinë shoqërore të kërkuesit, rolin e tij ndihmës në veprimtarinë e grupit të strukturuar kriminal, faktin që nuk kishte qenë më parë i dënuar penalisht, mungesën e rrethanave që rëndonin dënimin e tij në kuptim të nenit 50 të KP-së, moshën e tij të re e gjendjen familjare, GJKKO-ja e Shkallës së Parë e ka dënuar përfundimisht me 4 vjet e 8 muaj burgim.

30. GJKKO-ja e Apelit ka lënë në fuqi vendimin e GJKKO-së së Shkallës së Parë në pjesën që e ka deklaruar fajtor e dënuar kërkuesin për veprat penale të akuzuara, ndërsa e ka ndryshuar atë në pjesën që e ka deklaruar të pafajshëm për veprën penale të shpërdorimit të tokës. Sipas GJKKO-së së Apelit, ashtu siç GJKKO-ja e Shkallës së Parë kishte arsyetuar, provat e paraqitura nga akuza provonin përtej çdo dyshimi të arsyeshëm fajësinë e kërkuesit për falsifikimin e një sërë aktesh noteriale, duke qenë në dijeni të plotë të përmbajtjes së falsifikuar të tyre. Kështu,

edhe pse kishte qenë në dijeni të plotë të falsifikimit të aktit të pronësisë në emër të të pandehurit G.Z., pasi kishte aplikuar për regjistrimin e pronave në emër të tij, kërkuesi kishte nxjerrë një tjetër dokument të falsifikuar në përmbajtjen e tij, duke e paraqitur si të vërtetë faktin e pronësisë së këtij të pandehuri për pasurinë objekt kontrate dhurimi. Po kështu, në kuptim të nenit 28, pika 6, të KP-së, përgjegjësia penale e falsifikimit të dokumenteve, si dhe e falsifikimit të vulave, stampave ose formularëve, të kryera nga grupi i strukturuar kriminal, ku kërkuesi bënte pjesë, vërtetonte dijeninë efektive, vullnetin dhe dashjen e tij për të marrë pjesë në veprimtarinë përmbushëse të qëllimeve të grupit kriminal dhe për kryerjen e veprës penale të parashikuar nga neni 333/a, paragrafi i parë, i KP-së. Provat e marra nga organi procedues gjatë hetimeve paraprake, ndërmjet të cilave edhe rezultatet e përgjimeve, evidentonin kontaktet e kërkuesit me të pandehurit e tjerë dhe përputheshin tërësisht me praktikën konkrete të regjistrimit të pasurive. Për të shmangur pasojat juridike të veprave penale të grupit të strukturuar kriminal, falsifikimit të dokumenteve në kuadër të grupit të strukturuar kriminal e falsifikimit të vulave në kuadër të grupit të strukturuar kriminal, kërkuesi kishte kryer transferimet e pasurive të përvetësuar në mënyrë të kundërligjshme, duke kryer edhe veprën penale të parashikuar nga neni 278, shkronja “a”, i KP-së. Ai kishte qenë në dijeni të plotë se transferimet e pasurive që kishte kryer përmes përpilimit të dokumenteve të falsifikuara kishin qenë produkt i krimeve të kryera prej tij në kuadër të grupit të strukturuar dhe pikërisht për të mbuluar origjinën e saj (pasurisë) kishte futur në qarkullimin civil, nëpërmjet transferimit nën emrin e personave të tjerë, tokën e përvetësuar mbi dokumente të falsifikuara.

31. Nga ana tjetër, në ndryshim nga sa kishte konkluduar gjykata e shkallës së parë, GJKKO-ja e Apelit ka vlerësuar se të njëjtat prova të shqyrtuara në vërtetim të fakteve dhe të rrethanave, në të cilat ishin kryer veprat penale të falsifikimit të dokumenteve dhe falsifikimit të vulave, shërbenin për të vërtetuar rrethanën e bashkëpunimit të të pandehurve me njëri-tjetrin edhe në kryerjen e veprës penale të shpërdorimit të tokës. Kështu, provat dokumente dhe përgjimet tregonin se, në kundërshtim me ligjin dhe në bashkëpunim me të pandehur të tjerë, kërkuesi kishte ndryshuar regjimin juridik të tokës, duke e shpërdoruar atë, çka passillte përgjegjësinë e tij penale edhe për këtë vepër penale, ndaj në balancim të kriterëve të nenit 47 të KP-së, si dhe sanksionit të parashikuar nga neni 199 i këtij kodi, ai duhej të dënohej me 6 muaj burgim në lidhje me të.

32. Në analizë të vendimmarrjeve të gjykatave të faktit, Gjykata e Lartë ka vlerësuar se kërkuesi kishte marrë përgjigje të arsyetuar nga GJKKO-ja e Apelit për pretendimet e tij, të cilat ishin të pabazuara. Kështu, gjykata e apelit kishte arsyetuar për: pjesëmarrjen aktive të tij në grupin e strukturuar kriminal, se në cilësinë e noterit ai kishte qenë në dijeni të plotë të falsitetit të dokumenteve të pronësisë; kishte bashkëpunuar në mënyrë të qëllimshme me anëtarët e grupit kriminal, duke përpiluar kontrata fiktive e duke aplikuar për regjistrimin e pronave të përfituara në mënyrë të paligjshme, në dijeni të plotë për falsitetin tërësor të akteve burimore të pronësisë dhe mënyrës së fitimit të tyre e në shkelje të detyrimeve ligjore të funksionit të tij; kishte dhënë udhëzime dhe kishte ndërmarrë veprime konkrete për realizimin e qëllimeve të grupit. Po kështu, ajo gjykatë kishte arsyetuar mjaftueshëm si lidhur me akuzat për veprat penale të falsifikimit të dokumenteve, konkretisht se kërkuesi kishte bashkëpunuar në falsifikimin e dokumenteve të pronësisë, duke i përdorur këto dokumente për të regjistruar prona shtetërore në emër të anëtarëve të grupit kriminal, ashtu edhe për akuzat e shpërdorimit të tokës, përmes ndryshimit të destinacionit të tokës nga tokë jobujqësore në tokë bujqësore, dhe ato të pastrimit të produkteve të veprës penale, përmes ndërmarrjes së veprimeve për të fshehur origjinën e paligjshme të pronave të përfituara nga grupi kriminal. GJKKO-ja e Apelit kishte arsyetuar mjaftueshëm për pjesëmarrjen aktive të kërkuesit në grupin e strukturuar kriminal, bashkëpunimin e tij në falsifikimin e dokumenteve, ndihmën që kishte dhënë në përvetësimin e pasurive shtetërore e shpërdorimin e tokës. Në përfundim, Gjykata e Lartë ka vlerësuar se provat materiale dhe dokumentet e sekuestruara, si dhe përgjimet telefonike ishin analizuar nga GJKKO-ja e Apelit në mënyrë të kujdesshme e në zbatim të drejtë të nenit 152 të KPP-së dhe ishin të afta të provonin fajësinë e kërkuesit përtej çdo dyshimi të arsyeshëm.

33. Nga sa më sipër, Kolegji vëren se gjykatat e zakonshme nuk rezultojnë të kenë nisur procesin me paragjykimin e fajësisë së kërkuesit, t'i kenë kaluar atij barrën e provës ose të kenë nxjerrë prezumime fakti të paarsyeshme. Deklarimi i fajësisë është bërë nga gjykatat bazuar në një analizë tërësore të provave përkundrejt pretendimeve të kërkuesit dhe dispozitave ligjore që rregullojnë veprat penale për të cilat ai është akuzuar e elementet objektive e subjektive të tyre. GJKKO-ja e Shkallës së Parë dhe GJKKO-ja e Apelit kanë marrë në shqyrtim provat e mbledhura nga organi i akuzës, të tilla, si: deklaratimet e dëshmitarëve, dokumentet, ekspertimet dhe përgjimet telefonike dhe, pas një vlerësimi të plotë të tyre, kanë dhënë përgjigje të arsyetuara për shkaqet që i kanë çuar në vendimmarrjet respektive. Për këtë qëllim, ato kanë analizuar sjelljen e

kërkuesit, rezultatet e përgjimeve dhe përputhjen e këtyre rezultateve me provat e tjera dokumente, përfshirë aktet e përpiluara nga kërkuesi në cilësinë e noterit. Ky vlerësim i ka bindur gjykatat për dijeninë e plotë të kërkuesit lidhur me karakterin e kundërligjshëm të veprimeve të kryera dhe rolin aktiv e bashkëpunimin e tij të vazhdueshëm në realizimin e tyre. Po kështu, gjykatat kanë identifikuar qartë faktet e rëndësishme për përcaktimin e përgjegjësisë penale dhe ekzistencën e elementeve të një veprimtarie të organizuar në formën e grupit të strukturuar kriminal, të qëndrueshme në kohë dhe me qëllim kryesor përfitimin pasuror. Në vijim, në vlerësim të ligjshmërisë së vendimmarrjeve të gjykatave më të ulëta, Gjykata e Lartë u ka dhënë përgjigje edhe pretendimeve të kërkuesit për elementet përbërëse të veprave penale për të cilat është gjetur fajtor, duke bërë analizë të individualizuar të veprimeve të tij përkundrejt veprimeve të anëtarëve të tjerë të grupit kriminal. Në këtë kontekst, konkluzioni i arritur nga gjykatat e zakonshme nuk rezulton arbitrar në këndvështrimin kushtetues në drejtim të të provuarit të fajësisë përtej çdo dyshimi të arsyeshëm.

34. Për sa më sipër, Kolegji vlerëson se pretendimet e kërkuesit për cenimin e parimit të prezumimit të pafajësisë të lidhur me standardin e arsyetimit të vendimit gjyqësor janë haptazi të pabazuara.

35. Në përfundim, Kolegji çmon se kërkesa nuk plotëson kriteret ligjore për pranimin e saj për shqyrtim në seancë plenare.

PËR KËTO ARSYE,

Kolegji i Gjykatës Kushtetuese, në bazë të neneve 31 dhe 31/a, pikat 1 e 2, shkronja “e”, të ligjit nr. 8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar,

V E N D O S I:

Moskalimin e çështjes për shqyrtim në seancë plenare.